

Tips tegen boterzuursporen

Eén keer per maand wordt uw tankmelk onderzocht op boterzuursporen. De kwaliteit van gras- en maïskuilen is bepalend voor het aantal sporen in de melk. Ook de hygiëne in de (melk)stal speelt een belangrijke rol. Dat betekent het hele jaar voorzorgsmaatregelen nemen tegen een afwijkende boterzuuruitslag.

Eén van de belangrijkste problemen bij de bereiding van Nederlandse kaas is het gebrek 'knijper'. De geur en de smaak van zo'n kaas zijn erg afwijkend en maken de kaas onverkoopbaar. Dit kaasgebrek wordt veroorzaakt door sporen van boterzuurbacteriën. Daarom wordt melk elke maand onderzocht op de aanwezigheid van boterzuursporen. Hieronder belangrijke voorzorgsmaatregelen die u kunt treffen:

Winter en voorjaar: egaliseren land en mollenbestrijding

- Zorg voor een ruwvoeroogst zonder een overmaat aan grondresten. Werkzaamheden op het land, zoals het egaliseren van percelen en goede mollenbestrijding, liggen aan de basis.

Najaar: goede boterzuurresultaten beginnen bij een goede maïskuil

- Hanteer een haksellengte van 6 millimeter, zodat de gehakselde maïs gemakkelijk is in te kuilen.
- Haksel bij een totale drogestofgehalte van 32 tot 34 procent. In droge maïs blijft meer lucht achter, waardoor de kans op bederf toeneemt. Bij verschillende drogestofgehaltes is het advies de snijmaïs met het hoogste drogestofgehalte onderin de kuil te bewaren. Verspreid tijdens het inkuilen alle maïs vanaf het begin over de gehele plaat of silo en breng lagen zo dun mogelijk aan. Werk de kuil vervolgens rond af en rijd ook de bovenste 0,5 meter intensief aan.
- Overweeg zo mogelijk de muren van de siloruimte te verhogen: de zijkanten van de maïskuil kunnen hierdoor beter worden vastgereden.
- Pas de afmetingen van de kuil aan op de voersnelheid. Een te lage voersnelheid leidt tot broei, waardoor boterzuurbacteriën alsnog kunnen toeslaan.
- Overweeg een winter- en zomerkuil.
- Sluit de kuil direct luchtdicht af.
- Let op met bijproducten als bietenperspulp en bierbostel. Ook in deze producten kunnen zich bij onjuiste conservering boterzuursporen ontwikkelen.
- Overweeg gebruik van conserveermiddelen.

Voorjaar, zomer en nazomer: zorg voor een goede graskuil

- Voorkom verontreiniging van het gras. Maai, schud en wiers met goed afgestelde machines.
- Zorg voor een homogene kuil door gelijkmatige en snelle droging.
- Streef naar een drogestofgehalte van 40 procent.
- Haksel het gras en voeg toevoegmiddelen toe als het drogestofgehalte lager is dan 35 procent.
- Kuil op een goede, droge kuilplaat of sleufsilos.
- Kuil het gras snel in en rijd het vast.
- Zet bij rijkuilen de zijkanten schuin en strak op.
- Werk de kuil zo af dat er geen water op het plastic kan blijven staan.
- Besproei de randlagen met een zuur of strooi er zout op.

- Dek de kuil zorgvuldig af met één laag plastic plus gronddek of met twee goede folies, eventueel plus beschermzeil.
- Controleer tijdens de bewaring het plastic regelmatig en houd het steeds strak op de kuil.
- Houd de kuil en naaste omgeving vrij van begroeiing. Dit beperkt de schade door ongedierte.

Jaarrond: voer geen slechte kuil aan melkkoeien

- Goed geconserveerde kuilen bevatten niet meer dan 100 tot 1.000 sporen per gram, zeer slechte kuilen meer dan een miljoen. Met name graskuilen met een lange veldperiode, een hoge ammoniakfractie, een laag gehalte aan droge stof en een hoog gehalte aan anorganische stof (zand en klei) kunnen grote aantallen sporen van de boterzuurbacterie bevatten.
- Sporen, gisten en schimmels houden zich vooral op in de randen van de kuil.
- Voer kuilen die nat zijn of niet goed ruiken niet aan melkgevende koeien.
- Houd de voergang of voergoot schoon.

Jaarrond: hygiëne in de stal én tijdens het melken

- Houd ligplaatsen schoon.
- Zorg voor geschoren en schone uiers.
- Hygiëne tijdens het melken: gebruik voldoende en schone doeken tijdens voorbehandeling, verwijder mestresten van poten en koeplaats frequent en voorkom afvallen van melkstellen.
- Houd melkklauwen en melkbekers schoon.

Meer informatie

Wageningen UR: [doe de online boterzuurtest](#)

Wageningen UR: [brochure 'sporen van boterzuurbacteriën; plaaggeest van kuil tot kaas'](#)